

PERSBERICHT

30 oktober 2023

Het Rekenhof stelt zijn 35^e Boek van opmerkingen voor aan het Waals Parlement (deel I en deel II)

Het Rekenhof publiceert heden het 35^e Boek van opmerkingen dat het voorlegt aan het Waals Parlement. Dit Boek bestaat uit twee delen.

In deel I stelt het Rekenhof de certificering voor van de algemene rekening van de Waalse overheidsdienst, van de ministeriële kabinetten en de daarmee gelijkgestelde diensten (entiteit) voor het boekjaar 2022, met zijn opmerkingen.

Het tweede deel telt drie luiken.

Het eerste luik bespreekt het vorderingensaldo 2022 opgesteld door het Instituut voor de Nationale Rekeningen, en de evolutie van de schuld van het Waals Gewest op 31 december 2022.

Het tweede luik bespreekt de implementatie van de bepalingen inzake interne controle en boekhouding binnen de betrokken overheidsinstellingen, de certificering en de opmerkingen over de rekeningen van de instellingen van type 1 en van de administratieve diensten met boekhoudkundige autonomie (ADBA's) die het Rekenhof heeft ontvangen, en ook de resultaten van de controles van bepaalde openbare instellingen die ook aan zijn controle zijn onderworpen.

In het derde luik ten slotte bespreekt het Rekenhof de resultaten van de werkzaamheden inzake de opvolging van de aanbevelingen die het Rekenhof formuleerde naar aanleiding van drie in het verleden uitgevoerde audits, namelijk de tewerkstelling van werkzoekenden door de Forem, de steun van het Waals Gewest aan de biologische landbouw en de Sustainable Development Goals: Agenda 2030 van de Verenigde Naties: implementatie, opvolging en rapportering door de overheden in België (preparedness review).

Rekeningen van de diensten van de regering en van de Waalse openbare bestuursenheid

Het Rekenhof formuleert een afkeurend oordeel over de algemene rekening 2022 van de diensten van de Waalse regering. Het is van oordeel dat de controle-informatie die het verkregen heeft, toereikend en passend is om een oordeel te kunnen formuleren.

Het Rekenhof certificeerde de rekeningen 2022 van het *Centre régional d'aide aux communes*, van het *Commissariat général au tourisme*, van het *Fonds wallon des calamités naturelles* en van het *Institut scientifique de service public* met punten van voorbehoud.

Het Rekenhof formuleerde een oordeel zonder voorbehoud over de algemene rekeningen 2022 van het *Centre wallon de recherches agronomiques*, van het *Fonds pour le désendettement de la Wallonie* en van het *Institut wallon de l'évaluation, de la prospective et de la statistique*, het *Agence wallonne de l'air et du climat* en het *Agence wallonne du patrimoine*.

Het Rekenhof merkt op dat de rekeningen 2021 en 2022 van *Wallonie-Bruxelles International* en de rekening 2022 van het *Organisme payeur de Wallonie* nog steeds niet zijn bezorgd aan het Rekenhof. Het heeft dus zijn certificeringsopdracht ten aanzien van die instellingen niet kunnen uitoefenen.

Het Rekenhof presenteert ook de bevindingen van de controles van de rekeningen van instellingen die niet worden gecertificeerd.

Implementatie van de decretale en reglementaire bepalingen van de openbare comptabiliteit

Het Rekenhof merkt in zijn transversale analyse op dat bij 6 van de 17 openbare bestuurseenheden nog geen adequate functiescheiding is. Het stelt bovendien vast dat de meeste openbare bestuurseenheden betaalsystemen gebruiken die de mogelijkheid bieden manuele stortingen uit te voeren, maar dat 6 van die bestuurseenheden geen passende maatregelen hebben genomen om het risico op fraude te beperken. Slechts 9 van de 17 openbare bestuurseenheden hebben overigens een volledige fysieke inventaris opgesteld, en 7 hebben hun boekhoudkundige inventaris er vervolgens mee in overeenstemming gebracht.

De jaarafgrenzing tussen verschillende boekjaren wordt bovendien door 12 van de 17 openbare bestuurseenheden niet in acht genomen, door foute boekingen.

Tot slot werden voor 10 van de 17 openbare bestuurseenheden kredietoverschrijdingen vastgesteld.

Vorderingensaldo

Het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR) heeft het vorderingensaldo van het Waals Gewest voor 2022 bepaald op -1.162,8 miljoen euro. Het wijkt iets meer dan een miljard euro af van het traject dat de Waalse regering in de aangepaste begroting 2022 had vastgelegd (-110,8 miljoen euro).

Het Rekenhof merkt op dat die aanzienlijke afwijking voornamelijk voortvloeit uit het feit dat het INR in zijn berekening de uitgaven in samenhang met de relance, de COVID-19-crisis en de oorlog in Oekraïne meetelt, terwijl de regering die voor haar traject had uitgesloten.

Het aldus bepaalde vorderingensaldo ligt echter nagenoeg 1,9 miljard euro hoger dan wat in de aangepaste begroting 2022 was bepaald (-3.092,4 miljoen euro) zonder rekening te houden met de neutralisering van die uitgaven.

Schuld en intrestlasten

De directe schuld van het Waals Gewest stijgt met 2,5 miljard euro in vergelijking met 2021. Ze bedraagt 23,1 miljard euro op 31 december 2022 tegenover 9,8 miljard euro op 31 december 2017.

Het Rekenhof stelt vast dat de oorzaak van de aanzienlijke stijging van de directe schuld ligt bij de recurrente begrotingstekorten die in de laatste jaren nog zijn verslechterd door de COVID-19-crisis, de overstromingen in juli 2021 of ook de gevolgen van de oorlog in Oekraïne.

Bovenop de directe schuld torst het Waals Gewest ook een indirecte schuld van 11,4 miljard euro. Deze omvat de schuld van de instellingen die deel uitmaken van de consolidatieperimeter van het Waals Gewest en de leningen die werden gesloten in het kader van de gedelegeerde opdrachten en de alternatieve financiering.

Eind 2022 belooft de geconsolideerde brutoschuld, die de directe en de indirecte schuld omvat, 34,5 miljard euro.

Het Rekenhof stelt bijgevolg vast dat de terugbetaling van de volledige schuld van de gewestelijke entiteit zou vereisen dat alle jaarontvangsten van de gewestelijke entiteit er twee keer aan zouden moeten worden gewijd tegenover anderhalve keer in 2018.

De intrestlasten bedragen 692,1 miljoen euro in 2021, d.i. 3,38% van de uitgaven. Wegens de historisch lage rentevoeten tot begin 2022, blijft de impliciete rentevoet van de directe gewestenschuld nog ruim onder het inflatiepercentage.

Door de vertraging van de inflatie in combinatie met de waarschijnlijke stijging van de impliciete rentevoet en de handhaving van een hoog tekort zouden omstandigheden kunnen ontstaan waardoor het sneeuwbaaleffect van de schuldintresten terug zou kunnen opdoemen. Een verslechtering van de rating van het Waals Gewest zou een negatieve impact hebben op de ruime mogelijkheden van het gewest om zich op de markten te financieren.

Informatie voor de pers

Het Rekenhof controleert de openbare financiën van de federale Staat, de gemeenschappen, de gewesten en de provincies. Het draagt bij tot de verbetering van het overheidsbeheer door nuttige en betrouwbare informatie die voortvloeit uit een tegensprekelijk onderzoek, toe te zenden aan de parlementaire vergaderingen, aan de beheerders en aan de gecontroleerde diensten. Als collateralere instelling van het parlement werkt het Rekenhof onafhankelijk ten opzichte van de overheden die het controleert.

De volledige tekst van het 35^e Boek van opmerkingen van het Rekenhof voorgelegd aan het Waals Parlement, evenals het persbericht in dat verband, zijn beschikbaar op de homepage van de website van het Rekenhof (www.rekenhof.be).